

Thommessen Advokatfirma AS
Eivind Vesterkjær
Postboks 1484 Vika
0116 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2009/238
MAB MISV 410.1

Dato: 24.06.2010

Vedtak V2010-4 - Ica Norge AS - konkurranseloven § 24 - pålegg om meldeplikt

Konkurransetilsynet viser til varsel om forlengelse av meldeplikten for dagligvarekjedenes leverandøravtaler i brev av 3. desember 2009 og og til Deres kommentarer i brev av 14. desember 2009.

Konkurransetilsynet påla i vedtak av 9. desember 2005 de største dagligvarekjedene meldeplikt for sine årsavtaler med markedsledende leverandører. Meldeplikten hadde sin bakgrunn i forhold avdekket gjennom Konkurransetilsynets undersøkelse av det norske dagligvaremarkedet, nedfelt i tilsynets foreløpige rapport: "Betaling for hylleplass – Virkninger for konkurransen i dagligvaremarkedet i Norge." I følge vedtaket hadde meldeplikten opprinnelig en varighet frem til 1. januar 2010.

Tilsynet har i løpet av meldepliktperioden foretatt årlige gjennomganger av et utvalg av leverandøravtalene. I tillegg har tilsynet avholdt møter med dagligvaregrupperingene og Dagligvareleverandørenes forening hvor blant annet meldepliktsordningen generelt har vært tema. Meldeplikten har for øvrig bidratt til å gi Konkurransetilsynet økt kjennskap til forholdene i dagligvaremarkedet.

Etter at Coop ervervet Smart Club og Rema 1000 kjøpte Lidl, er det kun 4 uavhengige kjedegrupperinger igjen. Det er dermed høyere konsentrasjon i detaljistmarkedet i dag i forhold til da meldeplikten ble innført. Tilsvarende er også konsentrasjonen på leverandørsiden høy, og i enkelte produktmarkeder har konsentrasjonen økt. Disse forhold tilsier at det er behov for et tett tilsyn med konkurranseforholdene i dagligvaremarkedet og Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn besluttet at den eksisterende ordning med meldeplikt skal videreføres for fem nye år.

Konkurransetilsynet har vurdert de innsigelser Ica fremmet mot ordningen i brev av 14. desember 2009, men ikke funnet grunnlag for å gjøre noen endringer i meldeplikten ut fra disse. Meldeplikten er en viktig del av tilsynsarbeidet med dagligvaresektoren. Slik tilsynet ser det oppveies de forhold som Ica har pekt på i sitt brev, av den nytten ordningen har for tilsynet og den preventive effekten meldeplikten har på både dagligvarekjedene og leverandørene.

Utvalget av leverandører er som tidligere basert på Konkurransetilsynets generelle kunnskap om aktører og konkurranseforhold i dagligvaremarkedet, samt tilbakemeldinger fra de fire dagligvaregrupperingene. Det presiseres at tilsynet ikke har foretatt en konkret vurdering av om leverandørene er dominerende i konkurranselovens forstand, i ett eller flere relevante markeder. Tilsynet vil løpende vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å gjøre endringer i listen over leverandører.

Dersom det skulle oppstå tvil om hvorvidt enkelte avtaler er omfattet av meldeplikten, kan spørsmålet tas opp med Konkurransetilsynet i det enkelte tilfellet.

Konkurransetilsynet vil presisere at selv om tilsynet mottar og ser på de innsendte avtaler vil dette ikke innebære noen form for forhåndsgodkjenning av avtalene. Meldeplikten er således ikke til hinder for at tilsynet kan åpne sak mot dagligvarekjedene og/eller leverandørene som er omfattet av ordningen, også for avtaler som er eller har vært omfattet av meldeplikten.

I henhold til konkurranseloven § 24 plikter enhver å gi konkurransemyndighetene de opplysninger som disse myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven. For at Konkurransetilsynet skal kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransesituasjonen i dagligvaremarkedet i Norge, fattes følgende vedtak om meldeplikt:

Ica Norge AS pålegges meldeplikt til Konkurransetilsynet for sine årsavtaler med de leverandører som er listet opp i vedlegg 1.

Med årsavtaler menes alt materiale som formaliserer det gjeldende avtaleforholdet mellom de aktuelle leverandørene og Ica Norge AS. Dette inkluderer eventuelle rammeavtaler på europeisk og nordisk nivå, andre rammeavtaler, standardavtaler, tilleggsavtaler, særavtaler, alle vedlegg, aktivitetsavtaler, pris- og sortimentsskjema med videre. Meldeplikten omfatter også eventuelle avtaler Ica Norge AS har inngått med merkevareleverandørene som omhandler produksjon av kjedens egne merkevarer.

Meldeplikten omfatter også avtalene Ica Norge AS inngår på vegne av de til enhver tid underliggende profilhus og tilknyttede kjeder og butikker, for tiden: Rimi, Ica Maxi, Ica Supermarked og Ica Nær.

Avtalene skal sendes inn til Konkurransetilsynet senest fire uker etter at endelig avtale er inngått. Andre typer dokumenter som omfattes av meldeplikten, skal også sendes inn til Konkurransetilsynet innen fire uker etter at de inngår som en del av avtaleforholdet mellom partene.

Vedtaket trer i kraft umiddelbart og gjelder frem til 1. januar 2015.

For ordens skyld gjør Konkurransetilsynet oppmerksom på at tilsynet i medhold av konkurranseloven § 28 kan pålegge en løpende mulkt for å sikre at pålegg etter konkurranseloven § 24 overholdes. Videre kan det ilegges overtredelsesgebyr dersom foretak eller noen som handler på deres vegne, forsettlig eller uaktsomt unnlater å etterkomme pålegg etter konkurranseloven § 24., jf konkurranseloven §29 første ledd litra c.

Dersom De mener De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi de opplysningene konkurransetilsynet krever, kan De klage på vedtaket innen tre uker fra De har mottatt brevet, jf forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Forvaltningens saksdokumenter er som hovedregel offentlige, jf offentlighetsloven § 2 første ledd. På forespørsel kan det derfor gis innsyn i brev og andre dokumenter De sender til Konkurransetilsynet. Vi har imidlertid taushetsplikt om drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningene angår, jf. offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Som nevnt i varselet er tilsynet av den oppfatning at avtalene mellom dagligvarekjedene og leverandørene i hovedsak vil ha et slikt innhold at det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde opplysningene. Konkurransetilsynet ber om at De angir hvilke opplysninger i den innsendte dokumentasjonen som De anser som forretningshemmeligheter.

Med hilsen

Eirik Stolt-Nielsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingrid Kjelstad Gullaksen
fungerende seksjonsleder

Kpimottaker:
Ica Norge AS v/ Sten Østby Postboks 6500 Rodeløkka 0501 Oslo